

ט"ו אייר, תשע"ז
11/05/2017
עז 079

בס"ד

מידע כללי לגבי כשרות פירות וירקות הנשלחים מא"י לחו"ל

כידוע, בהרבה מיני פירות וירקות ישנו ייצוא משמעותי מא"י לחו"ל ופעמים רבות יהודים שומרי כשרות בחו"ל אינם מודעים למצב הכשרות לאשורו בנוגע לפירות וירקות אלו ולאפשרויות השימוש בתוצרת זו.

בשורות הבאות נביא בעז"ה לפני הציבור היהודי בחו"ל מידע בנוגע לכשרות הפירות והירקות הטריים הנשלחים מא"י לחו"ל.

נכון להיום, רוב התוצרת הנשלחת לחו"ל, בין בפירות ובין בירקות אינה מופרשת תרומות ומעשרות. הדבר נובע מחוסר הסכמת בתי האריזה להפריש תרומות ומעשרות מהתוצרת הנשלחת לחו"ל, שרובה, לדבריהם, מגיעה לצרכנים שאינם יהודים.

אע"פ שישנן דעות שונות בפוסקים לגבי החיוב להפריש תרומות ומעשרות בפירות וירקות הנשלחים לחו"ל, המנהג המקובל הוא כרוב הפוסקים להפריש תרומות ומעשרות מתוצרת זו.

במסמך נפרד מובאים הנחיות וכללים לסדר הפרשת תרומות ומעשרות בפירות וירקות הנשלחים מא"י לחו"ל.

יש לציין, כי בפירות העץ הנשלחים מא"י לחו"ל יש צורך להתייחס גם לחששות ערלה אפשריים בפירות אלו.

ישנם מס' מיני פירות עץ הנשלחים לחו"ל שעפ"י המצב כיום (אייר תשע"ז) ניתן לצרוך מהם ללא חשש לערלה, זאת או מחמת העובדה שהם נארוזים בבתי האריזה הגדולים שיש בהם את השגחת הרבנות, או מחמת אחוזי הערלה הנמוכים שיש בהם.

להלן מיני הפירות שניתן לצרוך מהם ללא חשש לערלה:
פירות הדר למיניהם (תפוזים, אשכוליות, קליפים [קלמנטינות], פומלות)
אפרסמון, אבוקדו, מנגו, רימונים, תמרים

נכתב ע"י הרב מרדכי בידרמן – מנהל המדור למצוות התלויות בארץ ברה"ר
דוא"ל – matav@rabbinate.gov.il

ט"ו אייר, תשע"ז

בס"ד

11/05/2017

עז 083

סדר הפרשת תרומות ומעשרות בפירות א"י שנשלחו לחו"ל

אם קנית פירות או ירקות שהגיעו מא"י וברצונך לתקנם מחשש טבל (פירות שאינם מעושרים) יש לבצע את הפעולות כדלקמן:

א. יש לקחת ולהניח בצד אחוז ועוד קצת מכל מין שרוצים לתקן.

ב. לומר נוסח הפרשת תרומות ומעשרות, שקובע את ההפרשות השונות, חלקם בכמות שהפרשנו ושמנו בצד וחלקם נשארים בתוך הפירות המתוקנים.

ג. להלן נוסח ההפרשה:

היתר על אחד ממאה ממה שהנחתי בצד הרי הוא תרומה גדולה בצד צפוני (כל מין על מינו)

האחד ממאה שהנחתי בצד ועוד תשעה חלקים כמותו בצד צפון של הפירות (או הירקות) הרי הם מעשר ראשון (כל מין על מינו)

אותו אחד ממאה שעשיתיו מעשר ראשון הרי הוא תרומת מעשר (כל מין על מינו)

**ומעשר שני בצד דרום של הפירות (או הירקות) (כל מין על מינו) ואם צריך
מעשר עני יהא מעשר עני בצד דרום
המעשר שני יהיה מחולל (ראה הסבר בהמשך) על פרוטה ומשהוא במטבע
שהנחתי בצד לחילול זה/על אוכל (בשוה פרוטה ומשהוא) שהנחתי בצד לחילול
זה
אם יש כאן רבעי (בפירות העץ) יהיה מחולל (ראה הסבר בהמשך) על פרוטה
ומשהוא במטבע שהנחתי בצד לחילול זה/על אוכל (בשוה פרוטה ומשהוא)
שהנחתי בצד לחילול זה**

את היותר מאחוז שהנחנו בצד יש להניח בשקית ולקשור ולהניח בפח אשפה.

להלן מספר כללים להפרשת תרומות ומעשרות :

לצורך חילול המעשר השני והנטע רבעי (במידה ויש בפירות נטע רבעי, בפירות העץ) יש צורך
במטבע המיוחדת לכך או אוכל כלשהוא (שהם יותר משווה פרוטה) ולהניח ליד הפירות
בזמן אמירת הנוסח ואז קדושת המעשר שני (או הנטע רבעי) שבפירות עוברת למטבע הנ"ל
או לאוכל הנ"ל¹. ניתן לחלל על מטבע מקומי שהוא בערך של לפחות שוה פרוטה. עפ"י
המצב כיום (אייר תשע"ז) ניתן להשתמש במטבע או אוכל כלשהוא שהינם שוי ערך (או
יותר) ל-5 סנט (בדולר ארה"ב)

¹ בפירות העץ שייתכן והינם נטע רבעי, יש צורך במטבע או אוכל ששויים שתי פרוטות – לצורך חילול המעשר שני¹
ולצורך חילול הנטע רבעי

לאחר אמירת הנוסח יש להניח את המטבע או את האוכל שהנחנו לצורך החילול באותה שקית ביחד עם היותר מאחוז שהפרשנו ולהניח באשפה.
במידה והכמות של המעשר שני או הנטע רבעי בפירות שברצוננו לתקן הינה קטנה ושויה פחות משוה פרוטה, אז לא ניתן להפריש בנוסח והדרך הנ"ל ויש להשתמש במטבע שכבר יש בו "פרוטה חמורה".²

בא"י ישנם מספר מכונים שניתן להרשם אצלם לקבלת אפשרות לחלל על מטבעות שישנם ברשותם וכבר יש בהם פרוטה חמורה. (ואז יש צורך להשתמש ולומר נוסח המיוחד לאותו מכון, שבו מצויין שהחילול נעשה על המטבע שברשותם)

להלן פרטי מכונים אלו :

- המכון למצוות התלויות בארץ - אלעד
טל' : 03-9030580 דוא"ל : machon1@bezeqint.net
2126138206 : BEIT HAMAASER - USA
- בית מדרש להלכה בהתיישבות - ירושלים
טל : 02-6488888 דוא"ל : bhl@bhl.org.il
- מכון התורה והארץ – שבי דרום
טל' : 08-6847325 דוא"ל : machon@toraland.org.il

נכתב ע"י הרב מרדכי בידרמן – מנהל המדור למצוות התלויות בארץ ברה"ר

דוא"ל - matav@rabbinate.gov.il

² פרוטה חמורה – כאשר כבר חיללו על המטבע מעשר שני יותר משוה פרוטה של פירות "טבל וודאי",² קדושה זו נקראת "פרוטה חמורה" וניתן להמשיך ולחלל גם מעשר שני שאין בו שוה פרוטה